

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 04.01.2022

Sayı: 38

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yeşilçam oyuncularının sorunların çözümüne yönelik gerekli şartların incelenmesi için Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereği Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 24/12/2021

Esin KARA
Konya Milletvekili

GEREKÇE

1950-1970 yıllarında ismini filmlerin üretildiği Yeşilçam isimli sokaktan alan Türk sineması Yeşilçam adı ile altın dönemini yaşamış ve 1970’de yaklaşık 2424 sinema faaliyet gösterirken, 247 milyon bilet kesilmiştir. Film üretimi sinema salonlarının sahibi girişimcilerin bütçelerini film yapımına ayırması sayesinde patlama noktasına gelmiştir. 1960 ile 1970 yılının ilk yarısında yılda yaklaşık 200 ile 300 film sinemalarda seyircisiyle buluşmuştur. Küçük yapım firmaları ortaya çıkmış ve 1950’de yapımcı sayısı 126 iken 1960’lı ve 1970’li yıllarda bu sayıya 200’ün üzerinde yeni yapım firması daha eklenmiştir.

O dönemde kamera, laboratuvar ve donanımlı eleman sıkıntılarına rağmen Yeşilçam çok kısa sürede film üretebilmiştir. Bu filmlerde o dönem birçok başrol, yan rol oyuncusu ve figüran görev almıştır.

Ancak bugün de etkilerini gördüğümüz finans sorunu Yeşilçam döneminde de oyuncuların çoğu için sorun olmuştur. Bankalar riskli iş olduğu için film finansmanına girmemiş ve film fon kurumu eksik olduğundan filmlerin finansı yerel sinema sahipleri tarafından karşılanmıştır.

Yerel dağıtım ve film gösterim şirketleri bilet satışları ile topladıkları para sayesinde film yapımcılarına yapım bütçesinin yüzde 80’ini verebilmiş ve yapımcılar da karşılığında hem filmin bulunulan bölgede belirli bir süre için dağıtım hakkını hem de gişeden elde edilen gelirin belirli bir yüzdesini dağıtımcıya vermiştir. Dağıtımcı firma bilet satışı ile ilgilendiğinden seyirci beğenileri ile değerli bilgileri de toplamış ve en beğenilen aktör, en çok beğenilen film konusu, renkli mi, siyah beyaz mı olacağı ya da film süreleri ile ilgili yapımcıya geri besleme sağlayabilmiştir. Gişe başarısı da giderek atmıştır. Bu durum Yeşilçam piyasasının gelir çemberini oluşturmuştur. Bu nedenle esas geliri başrol oyuncularını alırken, yan roller ve figüranlar sayıca oldukça fazla filmde rol almalarına karşın hem emeklerinin karşılığını alamamış hem de özlük hakları konusunda hiçbir hak iddia edememişlerdir.

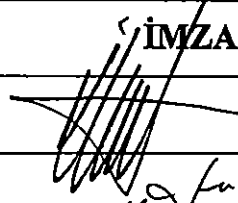
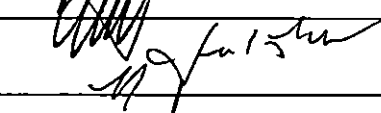
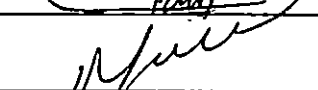
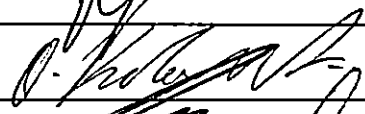
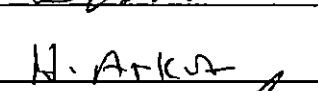
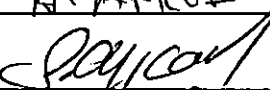
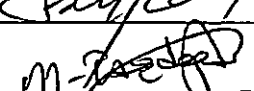
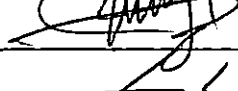
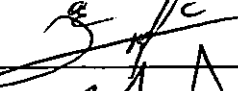
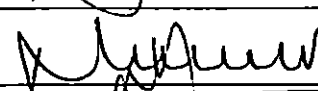
Ayrıca Türk sineması 1970-1990 yılları arasında büyük bir kriz yaşamıştır. 1970’de yılda 247 milyon bilet kesilirken, 1984’te bu rakam 50 milyona düşmüş, 1990 yılında ise 11 milyona, 1992 yılında 8.3 milyona gerilemiştir. 1970’de 2424 sinema salonu varken, 1992’de sadece 291 sinema salonu kalmıştır. Yılda 200 film üretilirken, 1990’larda 10-15 sinema filmi üretilir hale gelmiştir.

O gün yaşanan bu gelir dağılımı sorunu bugün Yeşilçam sinema sektörüne emek vermiş birçok aktörün mağdur duruma düşmesi ve çok zor şartlar altında hayatlarını sürdürmeye çalışmalarına neden olmuştur. Bugüne geldiğimizde hepimizin hayatında önemli izler bırakan,

ölüm haberlerini aldığımızda çok üzüldüğümüz, sayıları zaten çok az kalan yeşilçamın emektar oyuncularının sorunlarının çözüme kavuşturulması, devlet tarafından desteklenmeleri, hayatlarını insana yakışır şekilde sürdürebilmeleri ve onlara olan saygımızın bir ifadesi olarak yardım edilmesi gerekmektedir.

Bu sebepler neticesinde, Yeşilçam oyuncularının sorunların çözümüne yönelik gerekli şartların incelenmesi için Anayasa'nın 98. ve TBMM İktüzüğünün 104. ve 105. maddeleri gereği Meclis Araştırması açılması uygun olacaktır.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Dmit Yılmaz	Düzce	
M. Celal Fındıklı	Malatya	
Ramazan Karlı	Aksaray	
m. Nurullah SAZAK	Eskişehir	
Olca Kılavuz	Mersin	
Abdurrhman Başkan	Antalya	
Baki Şimşek	Mersin	
Hayati Arıöz	İstanbul	
Sefer Ayca	Kahramanmaraş	
A. Muhittin Tardoplu	Gaziantep	
Saffet Sencetli	Kocaeli	
Mustafa Kılavuz	Konya	
Mustafa Hidayet Vahapolu	Bursa	
İ. Ethem Sedat	Yozgat	
Halil Öztürk	Kırıkkale	
Muharrem Can	Adana	
Ahmet Özyürek	Sivas	
Semret Aday	Gaziantep	
Nevin Taşlıoğlu	Ankara	
Arzu Erzen	İstanbul	